

Landskap: *Skåneland* Upptecknat av: *Phua Johansson*
 Härad: *Höls* Adress: *Almliden, Gårdensviken*
 Socken: *Västorp* Berättat av: *Johanna Johansson*
 Uppteckningsår: *1948* Född år *1859* i *Västorp, Skåneland*

Hemstuga s. 1-3. (N. No. 141.)
Offerkäst. s. 4-5. Ulma k. 27

Skriv endast på denna sida!

Stenslugor.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

När jag gick ut lista för prästerna omkring år 1874
var jag på besök i en backsluga. Den låg på en
starkt belägen enorsmark, som lydde under
Hörsörpslän i Västman. Markägaren hette
Johannes Nilsson och han hade lämnat sitt
hulständer till byggnad av denna sluga.
Innerväggarna i nämnda sluga stalle som lappser-
sättning på tegelverkens på gården. Stugan var
inrädd i en grusgräv och på tre sidor omgärdad
av grus. endast en långsida var fristående.
Väggarna voro uppförda av gråsten som hade
blått färg från åkrarna där omkring, och voro unge-
fär en halv meter tjocka. Innvändigt voro de över-
smetade med lera och sedan kalkade. På taket hade
man lagt runda stockar och överpå dessa var jord.
Det fanns inget lofthugsnål utan slugan var

mycket enkel och primitiv och gick i funkis stil.
Hugan innehöll endast en rum. Ingången
var placerad i hörnet av den fristående väggen
och var ingård i guset och ledde in till en liten,
mörk skrubbe som sannolikt tjänstgjorde som
förvaringsplats för ved. Därifrån ledde en dörr
in till rummet. Självstaden var placerad i ett
hörn av rummet och bestod av en upp- och ner-
vänd gammal järugryta. Vars ben var avsågade.
Den rökfång hade de murat ett rör som gick
upp till taket. I den skrubben fanns det ett gamm.
malt fötval till en Mora-klocka. Där det stod
huru 1730. en verkligt oräddig sign. Vid ena
längsidan stod en bägg som över liknade en
kubba där makarna hade sin sooplats, vid den
ena kortsidan fanns det en lida där de två
barnen ligo. På fanns det ett bord som stod
vid fönstret samt två stolar, d.v.s. stolar, utan

ACC. N:R M. 10664:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ryggstol. På slugans enda fristående långvägg
fanns en förstel med fyra rutor, som satt i
höjd med marken. Golvet bestod av jord, både
i rummet och för slugan. Slugans invånare
kallades för "lytte". Bengta. Den enda benämning
jag hört. De var mycket fattiga och livnärde sig
med att gå togsverken hos ägaren och omkring-

liggande gårdar. Betalningen var 25 öre om dagen
och maten. Som unga hade de tjänt som tjäng och
gunga i Hiskult och som nygifta fått tillstånd
att bygga brau nämnda sluga. De bodde där i
många år men deras senare öden är mig obekant.

Offerkast

I Väcklups i min hem bygd minns jag att det fanns tre olika platser, där man brukade offra pinnar.

En kall vinterstäm gick en gång vilse i markerna och blev liggande och frös ihjäl. Där man hittade hansen pektes ut hans ar och hans initialer ristades däri. J. L. T. (Johannes Larsson, Tureby. 1853)
Där hade under årens lopp samlat en stor hög med pinnar och även ^{jag} bidrag därtill. Torndags brukade man offra mycket av olika valör, men på senare tid övergick man till pinnar.

Jag minns hur rädd jag var när jag gick därifrån och hoppades att med min gärna försöka blika den vete med att kasta en pinne. Om vintern färdades man sållan där förbi, men jagare som händeris kommo där hade alltid en pinne med sig för att förhindra

Ulma k. 27.

eventuella olyckor.

Den andra händelsen daterar sig från 1840-talet, då en man, Hans Pålsson, omkring genoum ett ras i en grusgrav. Där restes också ett kors där man brukade kasta pinnar.

En liknande händelse inträffade för ungefär 50 år sedan, då en äldre kvinna omkring i en grusgrav. Även på denna plats restes ett kors.